

Årsmelding 2010

Internasjonalt samarbeid

© Statistisk sentralbyrå, juni 2011 Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.	Standardtegn i tabeller	Symbol
	Tall kan ikke forekomme	.
	Oppgave mangler	...
	Oppgave mangler foreløpig	...
	Tall kan ikke offentliggjøres	:
	Null	-
ISBN Trykt versjon	Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
ISBN Elektronisk versjon	Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
ISSN	Foreløpig tall	*
Emne:	Brudd i den loddrette serien	—
Trykk: Statistisk sentralbyrå	Brudd i den vannrette serien	
	Desimaltegn	,

Forord

Internasjonalt statistisk samarbeid har fått stadig større betydning for Statistisk sentralbyrå og andre norske aktører på området, og det er i økende grad forpliktende som følge av EØS-avtalen. Samarbeidet krever derfor betydelige ressurser både gjennom møtevirksomhet og tilpasning av det norske statistikkssystemet til internasjonale standarder og krav. Gjennom dette samarbeidet øker også kvaliteten på norsk statistikk. Samarbeid med internasjonale organer samordnes av Internasjonalt sekretariat i Avdeling for plan og økonomi.

Internasjonalt statistisk utviklingsarbeid rettet mot oppbygging av offisiell statistikk i utviklingsland, har også lange tradisjoner. SSBs arbeid med internasjonalt utviklingssamarbeid har etter hvert fått et anselig omfang, og er organisert i en egen seksjon.

Årsmeldingen utarbeides for å gi en samlet oversikt over det internasjonale arbeidet. Den ble utgitt første gang for 1997. I tillegg til oversiktene i denne årsmeldingen, er internasjonalt samarbeid omtalt i "Annual Report" for forskningsvirksomheten.

Publikasjonen er utarbeidet av Internasjonalt sekretariat med bistand fra aktuelle seksjoner.

Statistisk sentralbyrå
Oslo/Kongsvinger, juni 2011

Sammendrag og innledning

Internasjonalt statistisk samarbeid, særlig innen det europeiske statistikkssystemet, var omfattende også i 2010. I alt deltok 370 representanter for SSB og andre norske institusjoner på 283 møter i regi av internasjonale organisasjoner som Eurostat, FN og OECD samt i nordiske fora.

Europeisk samarbeid, som finner sted innenfor rammen av EØS-avtalen, er det mest omfangsrike samarbeidet. I 2010 deltok 156 ansatte i SSB og andre norske institusjoner på 125 møter i regi av Eurostat. Dette var 20 færre møter enn i 2009.

Bidraget for deltakelse i EØS-statistikk-samarbeidet var i 2010 på nesten 14,5 mill. kroner. Mesteparten gikk til dekning av kontingenten for programdeltakelse, og noe gikk til betaling av nasjonale eksperter. I 2010 mottok Norge tilsagn om EU-tilskudd (grants) fra EU-Kommisjonen til utviklingsprosjekter innenfor statistikk til en verdi av om lag 1 mill. euro.

Syv nye EØS-rettsakter vedrørende statistikk passerte EØS-komiteen dette året og ble dermed en forpliktende del av EØS-avtalen. Dette er et betydelige lavere antall enn tidligere år. Reduksjonen skyldes forsinkelser i EØS-prosessen, og ikke at det ble vedtatt færre statistikkrettsakter i EU enn tidligere år. I alt er det nå omlag 300 rettsakter i vedlegg XXI til EØS-avtalen som regulerer statistikk-samarbeidet.

SSB har arbeidet aktivt med bruk av standardisert elektronisk overføring av data til Eurostat. Arbeidet med å effektivisere og forbedre samordningen av dataformidlingen til Eurostat og andre internasjonale organer fortsatte i 2010. Dette reflekteres blant annet i økningen i bruken av standardiserte applikasjoner for rapportering av data, som økte med 8 prosent sammenlignet med 2009.

Norge deltok også i 2010 aktivt i det europeiske statistiske samarbeidet på direktørnivå, blant annet ved å lede av "Sponsorship on Quality" sammen med Eurostat og aktiv deltakelse i "Sponsorship measuring progress, well-being and sustainable development".

Det nordiske samarbeidet innenfor statistikk har lange tradisjoner, og det var totalt i overkant av 50 nordiske kontaktnett ved utgangen av 2010. Nettverksstrukturen ble tilpasset direktørgruppene innen det europeiske samarbeidet, slik at de fleste kontaktnettverk nå er tilknyttet ett fagdirektørnettverk. Det treårige nordiske statistikermøte ble avholdt i København med bred deltakelse fra alle nordiske land.

I 2010 deltok 24 norske deltakere fra SSB og andre institusjoner på 14 møter i regi av FN, og møteaktiviteten var dermed høyere enn året før. I februar deltok SSB som vanlig på det årlige møtet i FNs statistikkommisjon (UNSC) i New York hvor blant annet International Comparison Program (ICP) og SNA ble diskutert.

En del av statistikkvirksomheten innenfor rammene av FN foregår i såkalte "city groups". Norge er medlem i seks slike grupper (London, Oslo, Voorburg, Washington, Wiesbaden og Ottawa), og er leder av Oslogruppen.

I 2010 deltok 21 SSB-ansatte og representanter for andre norske institusjoner på 11 statistikkrelaterte møter i regi av OECD, og aktiviteten var på samme nivå som året før.

I 2010 hadde SSB aktive samarbeidsavtaler om langsiktig institusjonssamarbeid med: Eritrea, Malawi, Mosambik, Sudan, Kirgisistan, Kasakhstan og Moldova. Det ble fokusert på statistisk kapasitetsbygging innenfor en rekke områder i disse landene.

Forskningssamarbeidet med utenlandske forskere og forskningsinstitusjoner gjennom programmer og andre former var betydelig, og i tillegg til SSBs forskningsavdeling var det særlig innenfor statistiske metoder at dette samarbeidet fant sted.

Innhold

Forord	3
Sammendrag og innledning	4
Innhold	6
1. EØS-samarbeidet	7
1.1. Hovedsaker fra EØS-samarbeidet 2010.....	7
1.2. Ressursbruk	9
1.3. Møtedeltakelse	9
1.4. Statistikkrettsakter	10
1.5. Datarapportering og EU-formidling.....	11
1.6. Kompetanseutvikling/ESTP-kursene	12
1.7. Nasjonale eksperter og prosjektstøtte	13
2. Annet internasjonalt samarbeid	14
2.1. Nordisk samarbeid	14
2.2. FN	15
2.3. OECD	16
2.4. Samarbeid med andre internasjonale organisasjoner	17
2.5. Internasjonalt utviklingssamarbeid	17
2.6. Forskningsrelatert virksomhet	20
2.7. Formidling av internasjonal statistikk.....	22
2.8. Internasjonale besøk	22
Vedlegg A	24
Vedlegg B	24
Vedlegg C	27
Vedlegg D	30
Figurregister	31
Tabellregister	32

1. EØS-samarbeidet

Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS) utgjør den mest omfattende delen av det internasjonale statistiske samarbeidet Norge er med i. EØS-avtalen fra 1994 gjør dette samarbeidet bindende ved at statistikkrettsakter som er vedtatt av EU blir tatt inn i EØS-avtalens vedlegg XXI om statistikk og deretter gjennomført i norsk rett.

SSBs administrerende direktør deltar i en rekke fora – ESSC, DGINS og EFTA Heads. Avdelingsdirektørene deltar på direktørgruppemøter i Eurostat på sine respektive fagområder. For øvrig er SSBs ansatte representert i et bredt spekter av komiteer, arbeids- og ekspertgrupper.

1.1. Hovedsaker fra EØS-samarbeidet 2010

Det ble avholdt fire møter i European Statistical System Committee (ESSC). Komiteen tar opp strategisk viktige saker for det europeiske statistiksamarbeidet, og den har en viktig funksjon i EØS-samarbeidet. Dette er en såkalt komitologikomiteé der utkast til rettsakter diskuteres og stemmes over og hvor EØS/EFTA-landene samlet gir uttrykk for sitt syn på lovutkastene.

I ESSC var det 20 lovutkast for implementerende rettsakter oppe til avstemming i 2010 jamfør komitologiprosedyren:

- om rapportering av data og metadata i forbindelse med FoB 2011
- om endring av Kommisjonsforordning (831/2002) om tilgang til konfidensielle data
- om avfallsstatistikk
- om kjernekraftstatistikk
- om voksenopplæring (AES)
- om yrkesopplæring (CVTS)
- om endringer i regionalklassifikasjonen NUTS
- om kvalitetsrapporter i forbindelse med FOB 2011
- om utdanningsstatistikk
- om unntak i forbindelse med utdannelsesstatistikk
- om utveksling av bedriftsregisterdata mellom Eurostat og nasjonalbankene
- om arbeidsprogrammet til MEETS
- om nytt vektgrunnlag for den harmoniserte konsumprisindeksen
- om tilleggsmodul for arbeidskraftundersøkelsen 2012
- to implementerende forordninger knyttet til statistikk om sosial beskyttelse (ESSPROS)
- om arbeidsulykker
- om dødsårsaker
- to beslutninger om unntak vedrørende henholdsvis arbeidsulykker og dødsårsaker

Alle forslagene ble vedtatt. Blant disse rettsaktene var kun den regionale klassifiseringen NUTS ikke EØS-relevant, samt at unntaksbeslutningene følger en annen prosedyre for EØS/EFTA-landene. Listen er ikke fullstendig da enkelte lovforslag kom opp via skriftlig prosedyre.

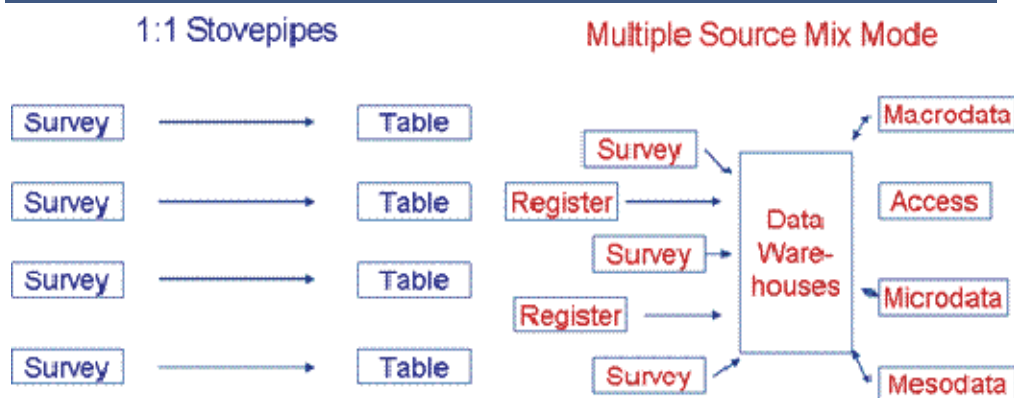
I tillegg var det mye diskusjon rundt to store basisrettsakter som skal vedtas av Parlamentet og Rådet – ny nasjonalregnskapsstandard basert på SNA 2008 og miljøregnskap. Begge forslagene vil føre til omfattende merkostnader for landene.

Visjon for produksjon av statistikk

Den finansielle og økonomiske krisen har hatt og har innvirkning på produksjon av europeisk statistikk. En direkte konsekvens var behovet for mer og bedre statistikk relatert til overvåking av viktige makroøkonomiske størrelser slik som offentlig

gjeld og underskudd. Samtidig som viktige brukere har etterspurt mer og bedre statistikk, har mange europeiske statistikkbyrå opplevd budsjettreduksjoner som følge av krisen. I tillegg til økte brukerbehov og manglende finansiering, har det også vært økt fokus på oppgavebyrden. Dette har medført at europeisk statistikk har kommet under press fra flere kanter, og som en respons har Eurostat utarbeidet en visjon for en ny produksjonsmetode som skal effektivisere og modernisere statistikkproduksjonen i ESS. I all korthet er dette en forholdsvis omfattende plan for å endre den tradisjonelle produksjonsmodellen til en mer integrert, helhetlig modell. Neste steg vil være å konkretisere hva som skal gjøres.

Figur 1 Reengineering of statistical production. Eurostats visjon.

Kilde: Eurostat

Noen elementer i strategien er å satse mer på integrerte statistikkssystemer, administrative datakilder og kombinerte metoder. Statistikkproduksjonen blir forsøkt effektivisert og modernisert gjennom flere prosjekter, blant annet i forbindelse med FOB 2011 og gjennom MEETS-programmet (Modernisation of European Enterprise and Trade Statistics). Videre har det vært fokusert på såkalte negative prioriteringer i programarbeidet, der man har forsøkt å konkretisere potensielle kuttområder. Det kan være hele statistikker, men i hovedsak har man sett på frekvens, utvalg, variable osv.

Stiglitzkommisjonen

Stiglitzkommisjonens rapport om "The Measurement of Economic Performance and Social Progress" har hatt innvirkning på debatten om statistikk. Debatten er ikke ny og den supplerer på mange måter OECDs prosjekt "Measuring the progress of societies" og EUs initiativ "GDP and beyond". Alle disse prosjektene har satt søkelys på svakheter ved indikatorer og offisiell statistikk når det gjelder velferdsmål og mål på bærekraftig vekst.

Eurostat har respondert på disse initiativene ved å etablere en "sponsorship", som er en strategisk "high-level" ekspertgruppe. "Sponsorship measuring progress, well-being and sustainable development" ledes av Walter Radermacher fra Eurostat og Jean Philippe Cotis fra INSEE, og den arbeider med oppfølgingen av anbefalingene fra Stiglitzkommisjonen og "GDP and beyond". Øystein Olsen var norsk representant til plenumsmøtene i denne ekspertgruppen i 2010.

Videre er det nedsatt ned fire undergrupper som skal arbeide med fordeling, bærekraft, livskvalitet og horisontale og konseptuelle aspekter. Olav Ljones er representant i gruppen som arbeider med måling av livskvalitet.

DGINS-konferansen

Årets DGINS-konferanse (2010) ble arrangert i Sofia. Dette er en konferanse hvor alle direktørene for de europeiske statistikkbyråene deltar, og seminar delen dreide seg om "Measuring progress, well-being and sustainable development" og var i hovedsak dedikert oppfølging av Stiglitzkommisjonen og arbeidet i Sponsorship measuring progress, well-being and sustainable development.

Diskusjonen på DGINS dreide seg mye om måling av subjektiv lykke, subjektive vekter i syntetiske indekser og bruken av EU-SILC som den sentrale undersøkelsen relatert til velferdsmålinger. Det ble utarbeidet ett memorandum basert på bidragene til DGINS og den påfølgende diskusjonen.

Sponsorship on Quality

Sammen med Eurostat leder Norge ved SSB "Sponsorship on Quality" som trekker opp hovedlinjene for et felles kvalitetsarbeid i det europeiske statistiske systemet. Arbeidet har i 2010 vært konsentrert om de europeiske retningslinjene for statistikk (Code of Practice) og et felles kvalitetsrammeverk basert på disse. Det er utarbeidet et forslag til en modifikasjon av retningslinjene som blant annet dekker statistikk basert på administrative data bedre. Krav til kvalitetssikring i form av anbefalte aktiviteter, metoder og vektøy utarbeides også.

Working Group of the Heads of the EFTA NSIs

Det årlige møtet mellom EFTAs sjefsstatistikere og EFTA Statistical Office (ESO) fant sted 19. november i Luxembourg. Dette møtet finner normalt sted i løpet av våren, men årets møte som egentlig skulle arrangeres på Island måtte utsettes på grunn av askeskyen. EØS arbeidsprogrammet for 2010 ble vedtatt.

1.2. Ressursbruk

EØS-budsjett

Innenfor den årlige rammen fra Finansdepartementet er det avsatt midler til EØS-samarbeid. Både EØS-kontingenten og reisevirksomheten i forbindelse med Eurostatmøter dekkes av disse midlene.

Bidraget som var avsatt for å delta i EØS-samarbeidet var på nesten 14,5 mill. kroner sammenlignet med drøyt 11 mill. kroner for 2009. Dette skyldtes i hovedsak en økning i EØS-kontingenten for deltakelse i EUs statistikkprogram. En god del av dette gikk til dekning av nasjonale eksperter, mens noe ble ført tilbake til Norge i form av prosjektfinansiering, gjennom for eksempel EU-tilskudd til prosjekter (grants).

I tillegg finansieres en rekke utviklingsprosjekter gjennom EØS-budsjettet. I 2010 ble 5,5 mill. kroner avsatt til dekning av prosjekter sammenlignet med nesten 9,2 mill. kroner i 2009. Det ble mindre midler igjen til prosjekter siden totalrammen var på samme nivå som i 2009 samtidig som kontingenten for programdeltakelse økte markant. Videre gikk 3,8 mill. kroner til gjennomføring av intervjuundersøkelser spesielt rettet mot EØS-samarbeidet.

Det var avsatt 1,7 mill. kroner til EØS-reiser i SSB 2010.

1.3. Møtedeltakelse

Møter i Eurostat

I 2010 deltok i alt 156 representanter for SSB og andre norske institusjoner på 125 møter i regi av Eurostat. Dette var noe mindre enn i 2009 da Norge deltok på 145 møter.

Fordelingen av møter på avdelingene¹ var følgende:

¹ Møter med deltakere fra flere avdelinger er i denne listen inkludert under hver av disse avdelingene. Det totale antall møter blir dermed noe høyere når tallene i listen summeres i forhold til det reelle antallet møter (146 mot 125).

Tabell 1. Oversikt over deltagelse i møter i Eurostat fordelt på avdelingene

	2007	2008	2009	2010
Økonomisk statistikk	60	48	59	51
Personstatistikk	18	22	21	21
Næringsstatistikk	29	35	30	27
Formidling	3	6	3	3
IT og datafangst	6	6	15	11
Adm. Dir. (inkl stab)	20	17	18	18
Andre avdelinger	2	9	6	4
Andre institusjoner	9	12	15	11
Totalt	147	155	167	146

1.4. Statistikkrettsakter

Den europeiske statistikkloven av 11. mars 2009 er en overordnet statistikklov som definerer det europeiske statistiske system og som inneholder retningslinjer for utvikling, produksjon og formidling av europeisk statistikk som SSB er forpliktet til å følge gjennom EØS-avtalen. Loven ble innlemmet i EØS-avtalens vedlegg XXI (om statistikk) i desember 2009.

Rutine for rettsaktprosesser

SSB har i løpet av 2010 etablert skriftlig rutine for prosessene knyttet til innlemmelse av statistikkrettsakter i EØS-avtalen. Rutinen bygger i stor grad på etablert praksis, og formålet er blant annet å sikre at SSB oppfyller Norges forpliktelser på statistikkområdet iht. EØS-avtalen ved å bidra med informasjon til relevante myndigheter som Finansdepartementet (FIN), Utenriksdepartementet (UD), Stortinget og EFTA-sekretariatet.

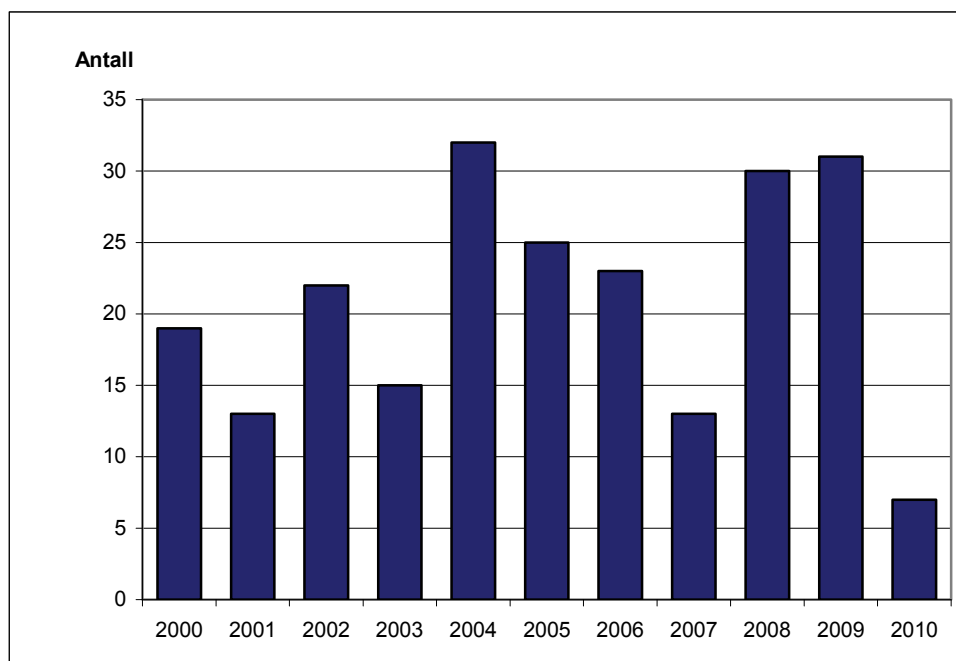
Dersom EU utarbeider statistikkrettsakter på nye områder som vil kunne medføre store økonomiske eller administrative konsekvenser for norske myndigheter, vil SSB etablere et samarbeid med eventuelle berørte for å ivareta norske interesser på best mulig måte. Videre vil det bli gjennomført høring direkte med de involverte før rettsakten tas inn i EØS-avtalen ved beslutning i EØS-komiteen.

Forskrift om gjennomføring av EØS-rettsakter om europeisk statistikk

Alle statistikkforordninger innlemmet EØS-avtalen gjøres til norsk rett ved gjennomføring i forskrift om europeisk statistikk. Forskriften er hjemlet i statistikkloven, og forordningene får derved status som norske forskrifter. Den europeiske statistikken er i stadig utvikling og årlig vedtas flere nye rettsakter. Det er derfor behov for å oppdatere forskriften jevnlig, og i desember 2010 ble det gjennomført en høring for å informere om gjennomføringen av 31 nye statistikkforordninger som er tatt inn i EØS-avtalen siden siste forskriftsoppdatering. På bakgrunn av høringen og utkast til forskriftsendring utarbeidet av SSB, vedtok Finansdepartementet 23. mars 2011 ny oppdatert forskrift.

I alt 7 nye EØS rettsakter relevant for statistikkarbeidet passerte EØS-komiteen i 2010. Dette er et langt lavere tall enn tidligere år. Eksempelvis ble hele 31 nye statistikkrettsakter innlemmet i EØS-avtalen i 2009. Reduksjonen skyldtes ikke at EU vedtok færre statistikkrettsakter enn tidligere år, men at EØS-prosessen tok noe lengre tid enn tidligere.

Figur 2 Antall rettsakter innlemmet i EØS-avtalen fra 2000 til 2010.

Vedlegg B gir en fullstendig oversikt over de 7 rettsaktene som ble innlemmet i EØS-avtalen i 2010. Av de 7 nye rettsaktene inntatt i EØS-avtalen i 2010 er det 1 europaparlaments- og rådsforordning og 6 kommisjonsforordninger som implementerer eksisterende europaparlaments- og rådsforordninger som allerede er en del av EØS-samarbeidet. I tillegg ble det tatt inn en såkalt kommisjonsrekommendasjon (anbefaling).

1.5. Datarapportering og EU-formidling

Statistikksamrbeidet under
EØS-avtalen

Hovedmålet for norsk deltakelse i statistikksamrbeidet under EØS-avtalen er at norsk statistikk formidles av Eurostat gjennom databaser og publikasjoner på lik linje med EU-land. Alt i alt har både rapportering av data til Eurostat og bruk av disse i europeiske publikasjoner og databaser økt de senere årene, og er på et tilfredsstillende nivå selv om det fortsatt er mer å hente.

Rapportering

Ifølge Eurostats oversikter per 2010 var Norge forpliktet til å sende totalt 634 datasett, hvorav 511 datasett var SSBs ansvar (se tabell 2). SSB hadde i 2010 oppfylt 73 prosent av kravene, noe som representerte en økning fra 65 prosent i 2009.

Tabell 2. Rapporteringsforpliktelser til Eurostat og oppfylling av disse for SSB og andre norske institusjoner

Institusjon	Antall datasett forpliktet	Sendte datasett	Oppfylt krav i prosent
SSB	511	371	73
Andre	123	80	65
Totalt	634	451	71

Kvartalsdatasett er i tabellen regnet som fire og månedlig datasett som 12. Det er grunn til å anta at SSB (og andre) har rapportert flere datasett enn det tabellene viser, via alternative kanaler til Eurostat. I tillegg vet vi at grunnlaget som Eurostat benytter for å beregne oppfyllingsgrad til rapportering har varierende kvalitet for de ulike datasettene. Dette skyldes blant annet at Eurostat ikke har eksakt oversikt over hvilke datasett Norge er forpliktet til å rapportere jfr. EØS-avtalen, og heller ikke hvilke institusjoner som skal rapportere det enkelte datasett.

Tabell 3. Norske datasett totalt sendt fra SSB og andre norske institusjoner til SEP. Fordelt på år og medium

Medium	2009	2010
eWA	798	806
eWP + eWF	140	210

SSB har arbeidet aktivt med bruk av standardisert elektronisk overføring av data til Eurostat. Arbeidet med å effektivisere og forbedre samordningen av dataformidlingen til Eurostat og andre internasjonale organer fortsatte i 2010.

- Single Entry Point* Rapporteringen til Eurostat foregår nå nesten utelukkende standardisert til Eurostats Single Entry Point (SEP), via tre applikasjoner – eDAMISWeb Application (eWA) som benyttes av SSB og eDAMIS Web Portal (eWP) og eDAMIS Web Forms (eWF) som benyttes av andre institusjoner og i liten grad SSB. Rapporteringen via disse løsningene framgår av tabell 3. Tallene er ikke sammenliknbare med tallene i tabell 2 da noen datasett er sendt og telt flere ganger, men tabellen viser en økning på 8 prosent i antall forsendelser.
- EFTA Statistical Office (ESO)* Hovedformålet for norsk deltakelse i statistikk-samarbeidet under EØS-avtalen er som nevnt at norsk statistikk skal formidles av Eurostat gjennom databaser og publikasjoner. Et av ansvarsområdene til ESO er å påse at data fra EFTA-landene blir inkludert. Dette gjøres ved at ESO utfører inklusjonsstudier og har tett oppfølging med enheter i Eurostat samt med EFTA-landene selv.
- Eurostats årbok* Norske data var representert i 87 prosent av tabellene som ble formidlet i Eurostats statistiske årbok fra 2010 – ”Europe in figures”, mot 88 prosent i 2009. Dette er høyt sammenliknet med tidligere årganger hvor inklusjonsandelen har ligget rundt 80 prosent.
- Statistics in focus* Statistics in Focus er en publikasjon fra Eurostat som følger formidlingen av ny statistikk. Publikasjonen får mye oppmerksomhet da denne ofte er kilde for diverse presseomtaler. I 2010 var norske data inkludert i over 90 prosent av relevante Statistics in Focus, og inklusjonsraten var høyere enn noensinne tidligere for denne publikasjonsserien.
- Strukturindikatorene* Strukturindikatorene er ett sentralt indikatorsett som sammenstilles og kvalitetssjekkes av Eurostat og brukes til å referansetestere eller sammenligne landenes økonomi og samfunnsforhold. Disse indikatorene er utviklet som en del av den såkalte Lisboastrategien. Indikatorene anvendes på fem samfunnsområder: sysselsetting, innovasjon, økonomiske reformer, sosial integrasjon og miljø.
- I 2010 var Norge inkludert i 91 prosent av strukturindikatorene, sammenliknet med 76 prosent i 2009. Innenfor temaet ”Economic reform” er oppfylingsgraden lavest, men her har det vært en positiv utvikling fra 31 prosent i 2009 til 67 prosent i 2010. Datakildene for enkelte av disse indikatorene er ikke de nasjonale statistikkbyråene.

1.6. Kompetanseutvikling/ESTP-kursene

- Utdanning av statistikere* The European Statistical Training Programme (ESTP) arrangerer kurs for statistikere i samarbeid med de nasjonale statistikkbyråene i EU og EFTA samt Eurostat. ESTPs formål er å heve kvaliteten og kvalifikasjonene blant europeiske statistikere. I 2010 ble det i alt arrangert 28 kurs mot 31 kurs i året før, og det var 17 deltakere fra SSB på 11 ESTP kurs. Dette var merkbart flere enn året før da det var 8 deltakere på 5 kurs. 4 deltakere fra SSB deltok på en statistikkuke i Eurostat. Denne hadde et variert program der deltakerne blant annet fikk lære om det europeiske statistikk-systemet og hvordan Eurostat arbeidet.

Tabell 4 ESTP-kurs med norsk deltagelse

	2008	2009	2010
ESTP kurs i regi av ulike land			
National Accounts (FI)	1		2
National Accounts (FR)	1		
Data analysis & modelling (CH)	1		
Dissemination (DK)	1		
Disseminating statistics: Internet and publication (Spain)			1
National Accounts in Practice (NL)	1	1	
Non-response (SE)	2		
European Statistical System (CZ)	2		2
European Statistical System (FR)		1	
New and advanced Technologies (UK)			1
Kurs arrangert av Eurostat			
EU Trade Statistics		2	2
Seasonal adjustment – Introductory	1		1
Government Finance Statistics	1	1	1
Seasonal adjustment – Advanced	1		
Statistical week (Nytt i 2009)		3	4
Data Quality reporting			1
Structural Business Statistics			1
ESA 95 – National Accounts			1
Totalt	12	8	17

ESTP-kurs arrangert av SSB

SSB var vertskap for to ESTP kurs i 2010; om henholdsvis bruk av bedriftsregister og metadata. I samarbeid med EFTA ble det også arrangert et kurs i administrative registre, hvor deltakerne i hovedsak var fra Øst-Europa og Balkan. Alle kursene samlet bra deltagelse og fikk positiv evaluering.

Tabell 5 ESTP-kurs arrangert av SSB med antall deltagere

	2007	2008	2009	2010
Use of Administrative Sources (EFTA)	24	22	23	23
Statistical Metadata (EU)	22	19	22	16
Business Registers (EFTA)	22	21		22
Waste statistics (EFTA)			24	-

Nasjonale eksperter til Eurostat

1.7. Nasjonale eksperter og prosjektstøtte

Statistikksamrådet innenfor EØS-avtalen gir muligheter for deltagelse i samfinansierte utviklingsprosjekter innen statistikk og utplassering av nasjonale eksperter i Eurostat. En viktig del av samarbeidet er utveksling av kompetanse i ESS. Utsendte nasjonale eksperter fra EU og EFTA land er en vesentlig ressurs for Eurostat ettersom dette gir verdifull tilgang til ekspertise i praktisk statistikk. Dette bidrar også til å styrke Norges og SSBs posisjon i ESS.

Om lag 80 nasjonale eksperter arbeidet i Eurostat i 2010. Av disse var seks norske. Fire av ekspertstillingene er såkalte EØS-eksperter som reguleres via EØS-avtalen og protokoll 30. I tillegg er det to ekspertstillinger tilknyttet teknisk bistand, som er regulert gjennom en avtale mellom EFTA og Eurostat.

Ved utgangen av 2010 var 6 eksperter fra SSB plassert i følgende enheter i Eurostat:

- C6 Kjøpekraftspariteter – Lars Svennebye
- E3 Miljøstatistikk – Julie Hass
- F4 Utdanningsstatistikk – Sadiq-Kwesi Boateng
- D1 Statistisk samarbeid med europeiske og middelhavsland – Janne Therese Utkilen
- D1 Statistisk samarbeid med europeiske og middelhavsland – Vebjørn Aalandslid
- G1 Foretaksstatikk – Geir Martin Pilskog

Traineeordningen i ESO

Til ESO sendes det også med jevne mellomrom en trainee som får muligheten til å bli nærmere kjent med EFTA og statistikksamrådet med Eurostat. SSB har i perioden 2006 til 2010 har hatt 6 traineer som har vært utplassert i 5-6 mnd hver.

Eurostat tilskudd Tilskudd fra Eurostat, tidligere omtalt som grants, er prosjektstøtte til utviklingsprosjekter innenfor statistikk som samfinansieres mellom Eurostat og SSB. I 2010 fikk SSB innvilget støtte til 7 prosjekter med en samlet sum på ca. 1 million euro mot 550 000 euro til 15 prosjekter i 2009. Den relativt store tildelingen i 2010 ble imidlertid gitt til prosjekter som vil løpe over flere år, og selve utbetalingene vil også fordeles mellom de årene prosjektene er definert innen. Noen prosjekter får også deler av utbetalingen først når prosjektet er ferdigstilt. Siden det tidligere år i større grad har vært mindre prosjekter som har fått tildelt mindre støtte, så har tildeling og utbetaling også sammenfalt i større grad. Eurostat har også innført en nedre grense for tilskuddssøknader på 50 000 euro, noe som også er medvirkende til større utbetalinger til færre, men mer omfattende prosjekter.

2. Annet internasjonalt samarbeid

2.1. Nordisk samarbeid

Ansvar for å koordinere nordisk statistisk samarbeid går på omgang mellom de nordiske landene. I 2010 hadde Danmarks Statistik hovedansvaret for det nordiske samarbeidet. I tillegg har sjefstatistikerne opprettet en fast utredningsgruppe (beredningsgruppe) som har det praktiske ansvaret for samarbeidet.

Nordisk statistikermøte Det nordiske statistikermøtet holdes hvert tredje år. I 2010 var møtet lagt til København, og 11. – 13. august var Danmarks Statistik vertskap. Rundt 290 deltakere fra 9 land deltok på konferansen. Årets tema var ”Statistikkens framtidige utfordringer” med fire undertemaer:

- Utvikling av statistikkene
- Nye datamuligheter
- Statistikkproduksjonen
- Formidlingen

Det ble holdt 54 presentasjoner i løpet av 2 dager. I tillegg ble det gitt et kurs i ”Imputation in official statistics” ved professor Donald Rubin fra Harvard University. Det ble også arrangert et seminar om ”Nordisk offisiell statistikk – det arkivstatistiske system og utviklingen av nordisk registerstatistikk” med utgangspunkt i Svein Nordbottens banebrytende arbeid innenfor området. Svein Nordbotten var også en av foredragsholderne.

Nordisk sjefstatistikermøte i Danmark Hvert tredje år arrangeres det også nordiske møter med bred deltakelse fra ledelsen i alle de nordiske statistikkbyråene. I mellomliggende år er det møter med færre deltakere, to eller tre, fra hvert land. I tillegg arrangeres det møter i tilknytning til møter i andre internasjonale møter, f. eks. i EU-sammenheng.

I 2010 ble det treårige ledermøtet arrangert av Danmarks Statistikk. Det var fire fagsesjoner på møtet:

- Konjunkturutviklingen
- Folke- og boligtellinger
- Datainnsamling – elektronisk og blandet
- Migrasjonsstatistikk

I tillegg ble nordiske fellessaker behandlet. Blant annet var det gjennomgang av rapporteringen fra nordiske kontaktnett og oppdatering av medlemsmassen. Ansvar for å lede arbeidet i kontaktnettene er fordelt mellom landene, og det ble foretatt rotasjon av ledere. I tillegg ble det besluttet at beredningsgruppen skulle forberede en ny samlet struktur over kontaktnettene som nå skal grupperes etter strukturen for EU-Directors Groups. Det skal også etableres nordiske nettverk på

avdelingsdirektørnivå. Rundt årsskiftet 2010/2011 forelå den nye strukturen på kontaktnettene.

Nordisk statistisk årbok

De fem nordiske landene samt de autonome territoriene Færøyene, Grønland og Åland bidrar med statistikk og informasjon til Nordisk statistisk årbok. Danmarks Statistikk har hovedansvaret på oppdrag fra Nordisk ministerråd. Avtalen med Nordisk Ministerråd trådte i kraft 1. januar 2009, og gjelder i perioden 2009 – 2013. Årboka med oppdatert database ble utgitt i oktober 2010.

2.2. FN

FNs statistikkommisjon (UNSC)

I 2010 deltok 24 norske deltakere fra SSB og andre institusjoner på 14 møter i regi av FN, og møteaktiviteten var dermed noe høyere enn året før. I februar deltok SSB som vanlig på det årlige møtet i FNs statistikkommisjon (UNSC) i New York hvor blant annet International Comparison Program (ICP) og SNA ble diskutert.

I forbindelse med det årlige møtet i FNs statistikkommisjon, ble det avholdt et eget seminar til minne om Svein Longva. Temaet for seminaret var boligpriser.

International Comparison Programme

SSB ved adm. direktør Øystein Olsen gikk av som leder av 'executive board' ved utgangen av 2010. SSB vil imidlertid fortsatt være aktivt med i arbeidet, blant annet som styremedlem og med deltagelse i Technical Advisory Group (TAG). Viktige oppgaver for TAG er knyttet til anbefalinger og utvikling av prinsipper og metoder knyttet til datafangst. Gruppen arbeider også med tema knyttet til aggregering på regionalt og globalt nivå.

FNs økonomiske kommisjon for Europa (UNECE)

Statistikkenheten i UNECE er sekretariat for Conference of European Statisticians (CES) som omfatter generaldirektørene i alle medlemslandene i UNECE samt observatører.

CES-konferansen gikk av stabelen i Paris i juni. Norge deltok med flere representanter. I etterkant av plenumssesjonen ble to seminarer arrangert:

- Seminar om geografiske informasjonssystemer
- Seminar om virkningen av global krise på statistiske systemer

Citygroups

Londongruppen

Londongruppen fortsatte i 2010 arbeidet med oppgradering av SEEA-manualen til en internasjonal standard for integrerte miljø- og økonomiregnskap. Alle de 21 temaene som må avklares i forbindelse med oppgradering av SEEA-manualens første del ble diskutert i Londongruppen, og oppsummeringene sendt til FN. Det ble ikke enighet om endelige konklusjoner på alle temaer. I 2010 ble det derfor etablert en FN-oppnevnt gruppe ("editorial board") som skal bistå SEEA-redaktøren i å avklare gjenværende temaer og ferdigstille skriveing av de enkelte kapitlene. SSB er representert i denne gruppen. 2012 er satt som mål for å levere forslag til oppgradering av SEEA-manualen til godkjenning i det offisielle FN-systemet. Londongruppen vil fortsette arbeidet med anbefalinger knyttet til del to og tre av SEEA-manualen. Dette omfatter nye miljøregnskapsområder og anvendelse av miljøregnskapsdata.

Oslogruppen

Oslogruppen bidrar til revisjon av FNs manualer for energistatistikk, og er et forum for metodediskusjon og utveksling av erfaringer om statistikkarbeid på området. SSB, ved Olav Ljones, leder arbeidet i gruppen, og seksjon for energistatistikk har sekretariatet. Oslogruppen består av medlemmer fra 21 forskjellige land, i tillegg til internasjonale organisasjoner som Eurostat og det internasjonale energibyrået (IEA). I 2010 har hovedfokuset i arbeidet vært rettet mot redigeringen av FNs nye anbefalinger for energistatistikk - IRES (International Recommendation for Energy Statistics). I tillegg har det vært arbeidet med å utforme en oppfølgingsmanual – ESCM (Energy Statistics Compilers Manual) som skal ta for seg ulike praktiske og tekniske problemstillinger som ikke dekkes av IRES. Sekretariatet organiserte i

2010 det femte Oslogruppemøtet som fant sted i Cork i februar. Møtet var det siste Oslogruppemøtet før ferdigstillingen av IRES.

- Ottawagruppen* Ottawagruppen er et forum for anvendt forskning innen prisindekser, med hovedfokus på konsumprisindekser. Forrige møte ble avholdt i Neuchatel, Sveits i 2009. Neste møte i gruppen vil bli holdt i Wellington, New Zealand i 2011. Viktige temaer i 2011 er bruk av strekkodedata i prisstatistikker, prisstatistikk for boligmarkedet og utvikling av nye beregningsmetoder for tjenester.
- Voorburggruppen* Voorburggruppen for tjenestestatistikk skal bidra til samordnet faglig utvikling av statistikk for omsetning og pris i tjenestenæringene. Gruppen arbeider med å etablere beste praksis for metoder og analyse, samt internasjonale klassifiseringer. Fokus er satt på viktige sektorer i økonomien bl.a. telekommunikasjon, varehandel, boligjenester mv. Resultater fra arbeidet er i stor grad tilrettelagt for bruk i nasjonalregnskap.
- Washingtongruppen* Washingtongruppen er en FN-gruppe etablert for å utvikle internasjonale sett av sammenlignbare spørsmål om nedsatt funksjonsevne – et kjernesett og et utvidet sett. Ett av målene er å estimere en "disability-rate" som er internasjonalt sammenlignbar og å samle inn data som kan belyse problemstillinger knyttet til likhet i muligheter. Gruppen arbeider med å sette sammen et kjernesett og et utvidet sett av funksjonsvariable som kan sammenlignes på verdensbasis.

ILO, FAO og IMF

- ILO* Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk deltar i en arbeidsgruppe under Den internasjonale arbeidslivsorganisasjonen (ILO), hvor hovedoppgaven er å se på supplerende mål til ILOs arbeidsledighetsbegrep. Siktemålet er å komme fram til anbefalinger som kan behandles på ILOs neste arbeidsstatistikerkonferanse som trolig blir i 2012 eller 2013. Eurostat gjør en tilsvarende utredning og her vil man muligens konkludere allerede i løpet av 2011
- FAO* Seksjon for primærnæringsstatistikk har ansvaret for samordning av årlige dataleveranser til FNs organisasjon for mat og landbruk (FAO) på områdene jordbruk og skogbruk. I de senere årene har samarbeidet mellom Eurostat og FAO blitt intensivert for å unngå dobbelrapportering fra nasjonalt nivå - spesielt på jordbruksområdet. I 2010 ble søkelyset særlig rettet mot data som omhandler forholdet mellom jordbruk og miljø.
- IMF* SSB har også samarbeid innenfor rammen av Det internasjonale pengefondet (IMF). I forhold til statistiksamarbeidet med IMF har SSB sluttet seg til den forpliktende "Special Data Dissemination Standard" (SDDS) som stiller krav til dokumentasjon, hyppighet og aktualitet for en del statistikkområder av særlig viktighet for fondets virksomhet. Områder som dekkes er blant annet nasjonalregnskap, produksjonsindeks, arbeidsmarked, kvartalsvise lønnsindekser, konsumprisindeks, offentlige finanser, utenriksregnskap, utenrikshandel, pengemarkedet og internasjonale reserver. Seksjon for finansielle foretak er norsk SDDS-koordinator.

Fra 2007 har IMF lagt ut en evalueringsrapport på Dissemination Standards Bulletin Board (DSBB), Annual Observance Report, om hvert enkelt lands oppfølging av IMF-kravene. For Norge er denne positiv.

2.3. OECD

- OECDs statistiske komité* I juni ble det syvende årlige møtet i OECDs statistiske komité (CSTAT) arrangert i Paris i sammenheng med CES konferansen. På programmet sto blant annet OECDs arbeidsprogram for 2011-2012, strategi for grønn vekst og innovasjon.

I 2010 deltok 21 SSB-ansatte og representanter for andre norske institusjoner på 11 statistikkrelaterte møter i regi av OECD, og aktiviteten var på samme nivå som i 2009 målt ved antall møter med norsk deltakelse.

2.4. Samarbeid med andre internasjonale organisasjoner

IEA Det ble i 2010 avholdt et møte i IEA over tre dager som gjennomgikk de fem årlige skjemaene for felles rapportering av energistatistikk til IEA, Eurostat og FN. Slike møter holdes med om lag fem års mellomrom, der det gjennomgås forslag til endringer i skjema. Det ble foreslått enkelte endringer i skjema med noe mer detaljerte spørsmål på enkelte områder. Det ble også holdt et møte for drøfting av utkast til en manual for energiindikatorer, basert på metoder innhentet fra ulike land. Formålet med møtet var å presentere status for arbeidet med manualen og få ideer og forslag til ytterligere forbedringer, inkludert flere eksempler fra landene.

2.5. Internasjonalt utviklingssamarbeid

Den overordnede målsettingen for SSBs internasjonale utviklingssamarbeid er å bidra til å styrke utviklingslandenes muligheter og kompetanse til å produsere statistikk herunder å bidra til egen og andres bruk av statistikk for samfunnsplanlegging og samfunnsdiskusjon, direkte og indirekte ved:

- Å bidra til at utviklingslandene utvikler og styrker sine nasjonale statistikkssystemer
- Å bidra til at norsk bistand og bistandspolitikk i økende grad baseres på faktabasert kunnskap om våre utviklingspartnerland
- Å bidra til at SSB selv som en aktiv aktør i det globale statistikk-samfunnet er vel informert om statistikkproduksjonen i utviklingslandene og deres behov, muligheter og kompetanse

Vår strategi for å nå disse målsettingene omfatter følgende delstrategier:

- Langsiktig institusjonssamarbeid med høyt prioriterte partnerland
- Bidra til faglig utvikling innenfor utvalgte nisjer/ spesielle fagområder hvor SSB har komparative fortrinn
- Bidra til aktiv bruk av nasjonal statistikk i partnerlandene og i norske bistandsmiljø
- Forankre bistandsarbeidet i et samlet SSB

Tabell 6. Årsverk, internasjonalt utviklingssamarbeid, 2000 – 2010

År	A. Støtte-funksjoner, adm., informasjon, akvisisasjon	B. Interne utviklings-prosjekter, oppfølging	Direkte oppdragsfinansierte årsverk			
			C. I alt C=D+E+F	D. Langtids-konsulenter ²	E. Korttids-konsulenter fra S.140	F. Korttids-konsulenter. fra andre seksjoner
	A + B				E + F	
2000	2,0		7,9	3,0	4,9	
2001	2,9		6,4	1,7	4,7	
2002	2,7		8,3	3,7	4,6	
2003	0,9		14,0	5,4	8,6	
2004	3,6		14,1	6,7	7,4	
2005	2,8		22,0	7,3	14,7	
2006	1,6		19,0	7,4	11,6	
2007	1,7		23,5	9,7	13,8	
2008	A. 3,0	B. 1,5	20,5	7,7	12,8	
2009	3,0	3,5	16,2	6,3	E. 7,6	F. 2,3
2010	3,0	5,4	16,5	7,7	6,6	2,2

² Inkluderer i 2010 2 årsverk lokalt ansatte, 0,9 personårsverk sekundært (0,5 til OECD og 0,4 til WFP), og 1,8 årsverk Fredskorpserne.

Bidrag til norsk bistandsforvaltning

Analyse av matvaresikkerhet basert på husholdssurveys

SSB har opparbeidet et tett og godt samarbeid med FAO og WFP på statistikkområdet matsikkerhet og sult. Hovedformålet med arbeidet på dette feltet er å bidra til bedre beslutningstaking innen matsikkerhet ved å bedre tilgangen på matsikkerhetsinformasjon fra nasjonale forbruksundersøkelser og andre husholdningsundersøkelser. Dette feltet har blitt stadig viktigere grunnet endrede rammebetingelser for matproduksjon globalt og økende fattigdom og sult relatert til dette.

Som en del av dette arbeidet har SSB analysert forbruksdata fra Tanzania for å belyse sammenhengen mellom statistikk på fattigdom og sult/matsikkerhet.

Presentasjon av nasjonalt innsamlet og publisert statistikk

Prosjektets hovedmålsetting er å dokumentere og presentere for et norsk publikum nasjonale MDG-tall fra 7 norske utviklingspartnerland, Bangladesh, Malawi, Mosambik, Nepal, Tanzania, Uganda og Zambia. Det er utarbeidet avtaler med de enkelte nasjonale statistikkontorer om publisering av nasjonale tall sammen med internasjonale tall fra UN Stat database for MDG-indikatorer i en pilotdatabase hos SSB.

Arbeidet i 2010 fokuserte på å lage avtaler med enkeltland og gjennomføre datainnsamlingene. Databasen planlegges lansert i mai 2011.

Samtidig har SSB fortsatt den internasjonale dialogen om hvordan håndtere gapet mellom statistikk basert på administrativ informasjon versus surveys og gapet mellom nasjonalt og internasjonalt publisert informasjon. I løpet av 2010 har det startet 2-3 andre prosjekt som arbeider i samme retning, men uten å legge opp til fulle databaser. SSB tar sikte på å få til et samarbeid med disse initiativene og UN Stat Division om veien videre.

Statistikk om matvaresikkerhet innenfor offisiell statistikk.

I 2010 hadde SSB fokus på å legge bedre til rette for produksjon av MDG indikator 1.9 på sult og tilhørende indikatorer i våre samarbeidsland. I april 2010 deltok 3 medarbeidere på en workshop i regi av FAO sitt International Demonstration Centre for å lære mer om FAO sin metodologi på matsikkerhetsstatistikk. Workshopen var et resultat av et samarbeid mellom FAO og SSB om samkjøre vår tekniske støtte til statistikkontorene i Sudan (nord og sør). For SSBs del hadde denne deltakelsen to hovedformål: Å bygge opp SSBs kapasitet på matsikkerhetsstatistikk slik at denne kan brukes i andre samarbeidsland, og å bidra til bruk av forbruksdataene som SSB har vært sentrale i å produsere i Sudan.

Arbeidet resulterte i en rapport om sult og matsikkerhet i Sudan, publisert av statistikkontorene i Sudan og FAO. Rapporten var med på å sette søkelyset på geografisk distribusjon av sult og fattigdom, da rapporten ble publisert like etter en analyse av fattigdom i Sudan basert på de samme dataene.

En metodisk gjennomgang av fattigdomsanalyse i Tanzania.

Denne studien ble utført i 2009, men ambassaden ba SSB om også å prøve å belyse trender. Dette arbeidet ble utført i 2010. Det viste seg at analysen av den forrige husholdsundersøkelsen gjennomført av Oxford Policy Management Group var gjennomført med svært uvanlige metoder og statistikkarbeid. Det er mulig å reanalysere disse data, men det ble likevel enighet om å fokusere på det metodiske arbeidet rapporten snarere enn å åpne for en revidert analyse av tidligere undersøkelser.

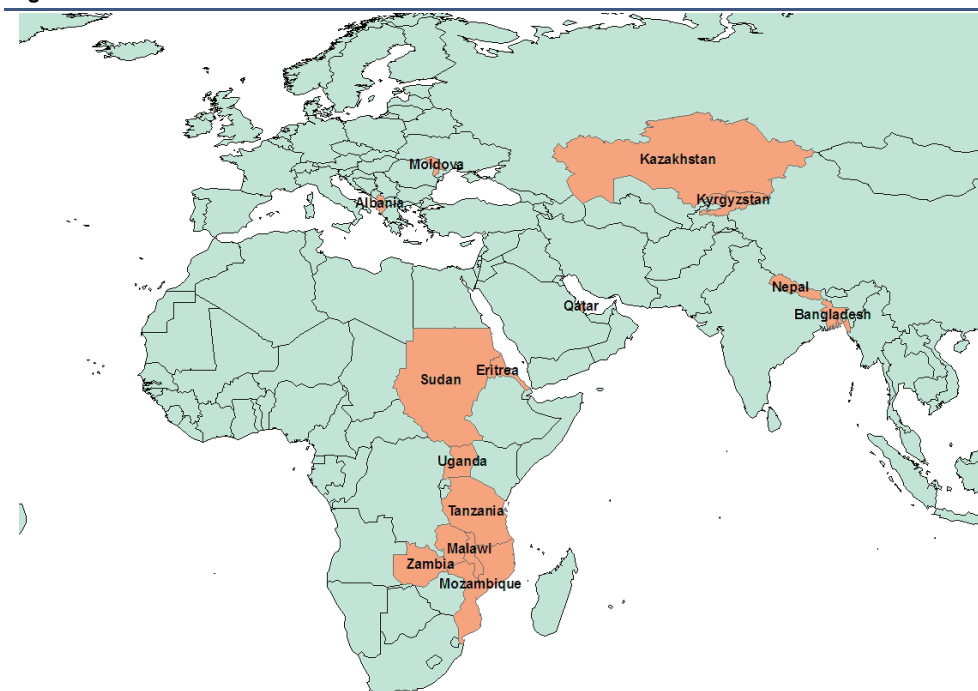
Statistiske analyser av matvaresikkerhet i World Food Program

En medarbeider med erfaring fra utvikling og bruk av statistiske modeller for analyse av fattigdom og matsikkerhet ble sekondert til World Food Program for ett år fra august 2010.

Fredskorps

I 2010 avsluttet SSB en runde med en Fredskorpsfinansiert utvekslingsavtale i samarbeid med to institusjoner, UBOS i Uganda og SSCSE i Sør-Sudan.

Figur 3 Kart over samarbeidsland

Institusjonelt samarbeid med søsterorganisasjoner

- Albania** Prosjektet har hatt som mål å ferdigstille moderniseringen av det albanske folkeregisteret gjennom skanning av historiske folkeregisterbøker, overføring av en kopi av registeret til det nasjonale statistikkbyrået (INSTAT) og produksjon av statistikk basert på folkeregisteret. Det første målet om skanning av historiske folkeregisterbøker ble nådd i 2010.
- Eritrea** Arbeidet med Eritrea-prosjektet stanset mer eller mindre opp i 2010, delvis i påvente av godkjenning av regjeringens langtidsplan og delvis fordi statistikkkontoret har vært opptatt med Eritrea Population and Health Survey.
- Kasakhstan/ARKS** Samarbeidet startet i 2006. Samarbeidet omfattet i 2010 nasjonalregnskap, makroøkonomisk modellering, CAPI/CATI, folkeregister, prisstatistikk og spørreskjemautvikling. ARKS fikk ny ledelse i slutten av 2009 og samarbeidet med denne har vært godt. De er svært målbeviste og opptatte av å få mest mulig ut av samarbeidet vårt. Det er mange unge ansatte på kontoret pga flytting fra Almaty til Astana. Dette innebærer større behov for opplæring, men medfører også et svært dynamisk miljø der mange gode initiativ tas.
- Kirgisistan/NSC** Prosjektet startet i 2006 og SSB arbeidet i 2010 med to parallelle prosjekter. Ett fokuserte på det institusjonelle samarbeidet med teknisk- og statistisk infrastruktur og elektronisk rapportering. Første del av fase 2 ble avsluttet i 2010 med svært gode resultater og tilbakemeldinger fra NSC. Det andre prosjektet startet i 2009 og fokuserte på arbeidet med å utvikle et administrativt juridisk enhetsregister. Her er flere kirgisiske institusjoner og Brønnøysundregisteret involvert. Det var imidlertid ingen fremdrift på dette prosjektet i 2010 grunnet ustabil politisk situasjon og store utskiftninger i flere av samarbeidsinstitusjonene (ikke i NSC).
- Malawi** I Malawi er det institusjonssamarbeide med NSO, MDPC og MoF/ EAD. Et samarbeidsprosjekt med det nasjonale statistikkbyrået (NSO), planleggings- og utviklingsdepartementet (MDPC) i Malawi ble startet opp i 2004, og fase 2 av prosjektet startet i 2007. Prosjektet har hatt tre hovedspor; infrastrukturoppbygging innen statistikk og planlegging, sosialstatistikk og økonomisk statistikk med blant annet økonomisk primærstatistikk, nasjonalregnskap og makroøkonomisk modellering og et system av husholdsundersøkelser og en statistikkmodell som

sammen gir årlige fattigdomsestimater. Det er gitt klare signaler fra Ambassaden i Lilongwe om en sannsynlig fase 3 for perioden 2011-2014, men først må det gjennomføres en gjennomgang av prosjektet og prosjektplanen i første kvartal 2011.

Norge har påtatt seg en rolle som ledende giverland på statistikkområdet. Ambassaden i Lilongwe bad SSB ansette en langtidsrådgiver med oppgave å koordinere en systemomfattende utvikling av det nasjonale statistikksystemet, og denne var på plass i august 2010.

Moldova Årsmøte med Utenriksdepartementet ble holdt den 9. april 2010 og budsjettet for 2010 var ca 2,7 mill kr. I slutten av 2009 fikk National Bureau of Statistics of Moldova (NBS) ny generaldirektør, Mrs. Lucia Spoiala. Hun gjennomførte et studiebesøk i SSB 7.-11. februar og fikk en gjennomgang av prosjektet og om SSB generelt. Den 14. -16. september 2010 deltok hun på CES Workshop on Human Resources Management, Geneve, støttet av prosjektet. Flere års innsats på området formidling ble foreløpig avrundet med et seminar 27. mai 2010 ved NBS i Chisinau, med en offisiell åpning av nytt web-basert publiseringsopplegg basert på PC-Axis. Det meste er laget gjennom konsultasjoner med Per Olav Løvbak (SSB) og Hans Knudsen (Danmark Statistikk). I tillegg har det vært en misjon til NBS på personregister/befolkningsstatistikk sommeren 2010. SSB har vært vertskap for studiebesøk på IPI (Industrial Production Index), IT og personregister-/befolkningsstatistikk og framskrivinger. Dessuten er det gitt støtte til studieturer for nasjonalregnskap til sentralbyrået i Nederland, til lokal høyere utdanning av ansatte samt diverse andre lokale tiltak, blant annet produksjon av statistisk årbok og arrangement av verdens statistikkdag.

Mosambik 2010 var det andre året i en tredje fase i det skandinaviske samarbeidsprosjektet. Prosjektets tredje fase fortsatte i hovedsak som i fase to. Den viktigste forskjellen fra tidligere faser er at Instituto Nacional de Estadística (INE) nå disponerer alle midlene i prosjektet, via det mosambikanske finansdepartementet. Tidligere lå midler til teknisk assistanse hos Danmarks statistikk (Dst). Aktiviteten i prosjektet ligger på samme nivå som i 2009. Det ble gitt korttidsassistanse innenfor kvalitetsledelse og planlegging, formidling av statistikk, demografi, utenrikshandel og Human Resource Development.

Qatar Samarbeidet med Qatar startet opp i 2009, etter at kontakt ble opprettet under konferansen om miljøstatistikk i Oslo våren 2008. Samarbeidet fullfinansieres av Qatar selv, på kommersiell basis. I 2010 har samarbeidet omfattet publisering.

Sudan Samarbeidet med SSCCSE gikk inn i sitt tredje år av Fase II i 2010. Året ble preget av fattigdom-/sult-analyse og ferdigstillelse av data fra den nasjonale husholdsundersøkelsen NBHS2009, samt gjennomføringen av en Business Survey. Andre arbeidsområder er støtte til arbeid med konsumprisindeks og støtte på personal og administrasjon. SSB har hatt en langtidsrådgiver plassert i avdeling for økonomisk statistikk i Juba, ni korttidsoppdrag fra SSB til SSCCSE og to studiebesøk fra SSCCSE til SSB.

SSB samarbeidet også med CBS i Khartoum om etterarbeidet på NBHS2009.

Høsten 2010 ble også brukt til å planlegge et nytt prosjekt for støtte på makroøkonomi til Finansministeriet i Sør-Sudan.

2.6. Forskningsrelatert virksomhet

Forskningsavdelingen og seksjon for statistiske metoder og standarder (S720) har bred internasjonal kontakt i forskerkretser. Avdeling for datafangst er en aktiv deltaker i det internasjonale fagmiljøet innenfor datainnsamling.

EUs 7. rammeprogram En del av denne kontakten finner sted innenfor EUs 7. rammeprogram. S720 deltok i RISQ (Representativity Indicators for Survey Quality) som ble avsluttet i 2010. Avdeling 800 og seksjon 720 deltar i Blue-ETS (Enterprise and Trade Statistics).

Forskningssamarbeid *Gruppe for offentlig økonomi (510)* har prosjektsamarbeid innen skatt og fordelingsanalyse med forskere ved University of Melbourne, University of Oregon og University of Michigan. Dessuten har gruppen samarbeid med CEPS/INSTEAD i Luxembourg om analyser av formue og porteføljevalg. Det er også kontakt med forskere innenfor økonomiske virkninger av aldring og pensjonsreformer ved NETSPAR og Central Plaanbureau i Nederland, Universitetet i Freiburg, det finske ETLA og DREAM i Danmark. Det er også regelmessig kontakt med det internasjonale mikrosimuleringsmiljøet, og gruppen deltar i et europeisk forskernettverk for arbeidsmarkedsframskrivninger i regi av Cedefop.

Gruppe for miljøøkonomi (520) og gruppe for energiøkonomi (570) har, gjennom prosjekter finansiert av Norges forskningsråd, samarbeidspartnere fra universitetene i København, Göteborg, Reykjavik, Oldenburg (Tyskland), Tilburg (Nederland), Wien (Østerrike), California (Berkeley), Sveriges statlige landbruksuniversitet og Maryland (USA), samt fra andre internasjonale forskningsinstitusjoner som Resources for the future (USA), det kinesiske modellforskningsmiljøet DCR i Beijing og EU Joint Research Commission. Forskere deltar i internasjonale forskernettverket organisert av CESifo, av Mistra programmet i Sverige og i en internasjonal forskergruppe knyttet til et prosjekt som gjennomføres av OECDs Environmental Directorate. To doktorgradsstudenter har finansiering fra Nordisk energiforskning, hvor de deltar i et nordisk nettverk av professorer/forskere og studenter.

Gruppe for makroøkonomi (S530) deltar regelmessig i de halvårlige AIECE-møtene. AIECE er en sammenslutning av europeiske prognoseinstitutter. Videre har gruppe 530 en tilknytning til LINK-prosjektet i regi av FN, ved at den leverer prognoser og bidrar med tekstlig omtale av utviklingen og utsiktene for norsk økonomi. Gruppen deltar også sammen med administrerende direktør og forskningsdirektøren jevnlig på møter med delegasjoner fra OECD og IMF. Det satses på kontakt med metodeforskning i internasjonale forskningsmiljøer blant annet ved å invitere til kortere og lengre gjesteopphold i avdelingen. I 2010 har gruppa hatt besøk av Dr Neil R. Ericsson, Federal Reserve Board og professor David F. Hendry, Institute for Economic Modelling og University of Oxford. I 2011 vil en av forskerne i gruppa ha et forskningsopphold ved Institute for Economic Modelling i Oxford etter invitasjon fra Hendry.

Gruppe for mikroøkonomi (S550) har skrivende samarbeid med en rekke forskere i utlandet, i hovedsak gjennom NFR-finansierte forskningsprosjekter. Dette gjelder Oxford University, Universitetet i Torino, University of Leuven, Universitetet i Göteborg, Concordia University, University of Bari, University of Verona, Bocconi University, University of Chicago, New York University og University of California, Davis. Ansatte på gruppen er også medlem av Editorial Board i tidsskriftet "Journal of Economic Inequality", og er engasjert som Research fellow ved Institute for the Study of Labour (IZA), Bonn. I tillegg er ansatte på S550 en del av internasjonalt nettverk knyttet til analyser av data fra EU-SILC (Study of Income and Living Conditions).

Gruppe for demografi og levekårsforskning (S590) har forskningssamarbeid med Netherlands Institute for the Study of Crime and Law Enforcement, Institute for Social and Economic Research (ISER) ved University of Essex, Linnaeus Centre on Social Policy and Family Dynamics in Europe, Max Planck Institute for Demographic Research, Rockwoolfondenens Forskningsenhet, København og Stockholms universitet. Det samarbeides også med institusjoner som UNECE,

Netherlands Interdisciplinary Demographic Institute (NIDI) og det franske Institut national d'études démographiques (INED).

Seksjon for statistiske metoder og standarder (S720) deltar i EHES (European Health Examination Survey) og to ESSnets om dataintegring og estimering på små områder. Seksjonen er med i et internasjonalt nettverk, bestående av byråene i England, Canada, Australia og Sverige, om konfidensialitet og editering.

Norges deltakelse i det internasjonale forskningsprogrammet går som planlagt. Datainnsamlingen til den norske intervjuundersøkelsen under GGP: Livsløp, generasjon og kjønn (LOGG) er gjennomført etter planen. Første versjon av databasen er gjort internasjonalt tilgjengelig, den første av to metodeanalyser er skrevet og en presentasjon og noen analyser på dataene er under publisering.

2.7. Formidling av internasjonal statistikk

Forespørsler om statistikkopplysninger for andre land behandles av Bibliotek og informasjonscenteret i SSB. Mange brukere ønsker sammenlignbare internasjonale tall. Disse finnes i økende omfang gratis tilgjengelig i publikasjoner og databaser på nettsidene til internasjonale organisasjoner som f.eks. Verdensbanken, OECD, FN, WHO og Eurostat. Andre institusjoner, som bransjeorganisasjoner og lignende, publiserer også statistikk av interesse. I tillegg finnes det mye statistikk på hjemmesidene til de nasjonale statistikkbyråene. Bibliotek og informasjonscenteret veileder publikum i å finne fram til de aktuelle dataene og gjør også oppmerksom på informasjon om statistikken (metadata). Der det ikke finnes tall tilgjengelig på nettet, henter biblioteket, hvis mulig, tall fra egen samling av statistikkpublikasjoner eller databaser, eller viser til aktuelle aktører som kan ha opplysninger av interesse for forespørselen.

Depot-bibliotek for OECD-publikasjoner

Bibliotek og informasjonscenteret er norsk depot-bibliotek for OECD-publikasjoner. Dette innebærer at biblioteket mottar alle trykte OECD- og IEA-publikasjoner. I tillegg har biblioteket fulle rettigheter til databasen OECD iLibrary, som inneholder alle publikasjoner utgitt av OECD og IEA i elektronisk form, pluss en mengde statistiske databaser. Enhver som besøker biblioteket kan bruke databasene. Samtlige publikasjoner er til utlån.

Nasjonal veiledningstjeneste for europeisk statistikk

SSBs bibliotek og informasjonscenter fungerer som nasjonal veiledningstjeneste for europeisk statistikk. Tjenesten er delvis finansiert av Eurostat, og har til oppgave å rettlede brukere i å finne og laste ned relevant statistikk og publikasjoner fra Eurostats og EU-kommisjonens nettsider. I 2010 ble drøyt 140 forespørsler besvart med Eurostat-statistikk, og rundt 120 forespørsler ble besvart ved hjelp av andre internasjonale eller utenlandske statistikkilder.

I 2010 arrangerte Bibliotek og informasjonscenteret 6 halvdagskurs i å finne fram og bruke internasjonal statistikk. De fleste kursdeltakerne var ansatte i ulike offentlige etater og bibliotek. Kursene har særlig lagt vekt på å presentere Eurostat-statistikk. I tillegg er det i samarbeid med seksjon for utenrikshandelsstatistikk arrangert ett kurs i Norges og EUs utenrikshandelsstatistikk.

Bibliotek og informasjonscenteret har utarbeidet og vedlikeholder SSBs lenkesamling til utenlandske statistikknettsteder, "Andre statistikkilder" og lenker til eksterne statistikkleverandører fra temasidene.

2.8. Internasjonale besøk

SSB mottok i 2010 besøk fra en rekke utenlandske delegasjoner og mange seksjoner bidro med presentasjoner og innspill under disse besøkene.

Seksjon for internasjonalt utviklingssamarbeid organiserte i alt 10 studiebesøk fra samarbeidsland. Besøkene var fra Kasakhstan (3), Kina (1), Moldova (4) og Sudan

(2). Ett av besøkende fra Sudan var en felles delegasjon det nordlige Sudan og Sør-Sudan, det andre fokuserte på Sør-Sudan. Temaene spente fra overordnede og tverrgående emner som strategi, planlegging, formidling, juridisk rammeverk, vår businessmodell, kvalitetsarbeid, personalutvikling og regnskap, til fagspesifikke temaer som registerbasert statistikk, folkeregister, spørreskjemadesign og CAPI.

Vedlegg A

Deltagelse i internasjonale møter og konferanser

Deltakelse i internasjonale møter og konferanser 2010 - Avdelingsvis fordelt

Avdeling/seksjon/møtetype	Antall møter 1)				Antall deltakere 2)			
	2007	2008	2009	2010	2007	2008	2009	2010
Økonomisk statistikk 3)	118	77	70	63	146	97	87	73
Eurostat	60	48	59	51	68	58	71	57
ECE	5	2	1	3	5	3	1	5
OECD	17	13	4	7	23	14	5	9
Andre	36	14	6	2	50	22	10	2
Personstatistikk	66	32	30	34	86	36	38	38
Eurostat	18	22	21	21	21	26	26	21
ECE	5	4	1	5	5	4	1	6
OECD	4	3	3	2	5	3	3	2
Andre	39	3	5	6	55	3	8	9
Næringsstatistikk	39	43	35	31	43	45	37	32
Eurostat	29	35	30	27	32	35	31	27
ECE	2	-	2	1	2	-	2	1
OECD	2	4	1	1	2	5	1	1
Andre	6	4	2	2	7	5	4	3
Forskningsavdelingen	29	59	52	45	36	68	69	53
Eurostat	-	-	1	1	-	-	1	1
ECE	-	-	1	1	-	-	1	1
Andre	29	59	50	43	36	68	67	51
Administrasjonsavdelingen	1	4	1	2	1	7	2	5
Eurostat	1	2	1	1	1	3	2	1
ECE	-	1	-	1	-	2	-	4
Andre	-	1	-	-	-	2	-	-
Formidlingsavdelingen	3	7	6	4	4	10	6	4
Eurostat	3	6	3	3	4	8	3	3
ECE	-	1	1	1	-	2	1	1
OECD	-	-	1	-	-	-	1	-
Andre	-	-	1	-	-	-	1	-
Avdeling for IT og datafangst 4)	11	12	20	14	13	16	24	17
Eurostat	6	6	15	11	6	8	16	13
ECE	1	4	1	2	1	6	2	2
OECD	-	-	2	-	-	-	2	-
Andre	4	2	2	1	6	2	4	2

Administrerende direktør 5)	24	24	28	22	25	26	34	23
Eurostat	20	17	18	18	21	19	20	19
ECE	2	2	3	2	2	2	4	2
OECD	2	2	3	2	2	2	3	2
Andre	-	3	4	-	-	3	7	-
Statiske metoder og standarder	4	18	9	3	5	22	10	3
Eurostat	1	6	4	2	1	6	4	2
ECE	1	2	3	1	1	3	4	1
Andre	2	10	2	-	3	13	2	-
Internasjonalt utviklingssamarbeid 6)	70	68	101	78	105	92	109	96
Eurostat	-	1	-	-	-	1	-	-
ECE	-	-	-	1	-	-	-	1
Andre	70	67	101	77	105	91	109	95
Andre institusjoner	19	14	19	18	28	18	23	26
Eurostat	9	12	15	11	11	14	17	12
ECE	-	-	-	-	-	-	-	-
OECD	5	2	4	5	9	4	6	7
Andre	5	-	-	2	8	-	-	7

1) I de avdelingsvise oversikter er møter med deltakere fra flere avdelinger plassert på alle disse avdelingene. Sekvenser av møter er regnet som ett møte.

2) Noen møter hadde flere deltakere fra samme avdeling.

3) Omfatter avdeling for økonomi, energi og miljø samt avdeling for nasjonalregnskap og finansstatistikk.

4) Omfatter ikke seksjon for statistiske metoder og standarder.

5) Administrerende direktør og tilsatte ved avdeling for plan og økonomi.

Vedlegg B

Rettsaker innlemmet i EØS-avtalen ved beslutning i EØS-komiteen i 2010

12.02.2010

- Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1006/2009 om endring av forordning (EF) nr. 808/2004 om fellesskapsstatistikk over informasjonssamfunnet
- Kommisjonsforordning (EF) nr. 1022/2009 om endring av forordning (EF) nr. 1738/2005, (EF) nr. 698/2006 og (EF) nr. 377/2008 om den internasjonale standard for yrkesgruppering (ISCO)
- Kommisjonsforordning (EF) nr. 1023/2009 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 808/2004 om fellesskapsstatistikk over informasjonssamfunnet
- Kommisjonsrekommendasjon 2009/824/EF om bruken av den internasjonale standarden for yrkesgruppering (ISCO-08)

01.10.2010

- Kommisjonsforordning (EU) nr. 220/2010 om vedtakelse av programmet med tilleggsundersøkelser for tidsrommet 2013 til 2015 for arbeidskraftundersøkelsen fastsatt i rådsforordning (EF) nr. 577/98
- Kommisjonsforordning (EU) nr. 351/2010 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 862/2007 om Fellesskapets statistikk over inn- og utvandring og internasjonal beskyttelse, med hensyn til fastsettelse av kategorier av grupper av fødselsstater, grupper av stater for tidligere vanlig bosted, grupper av stater for neste vanlig bosted og grupper av statsborgerskap
- Kommisjonsforordning (EU) nr. 275/2010 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 295/2008 med hensyn til kriterier for vurdering av kvaliteten på statistikk over foretaksstrukturer

Vedlegg C

Internasjonale og norske forkortelser

AES	Adult Education Survey
AIECE	Assosiation of European Conjuncture Institutes
ARKS	Agency of Statistics of the Republic of Kazakhstan
BIS	Bank for International Settlements
Blue-ETS	Enterprise and Trade Statistics
CAPI	Computer Assisted Personal Interview
CATI	Computer Assisted Telephone Interview
CBS	Central Bureau of Statistics (Khartoum, Sudan)
CEPS/INSTEAD	Centre d'Etudes de Populations, de Pauvreté et de Politiques Socio-Economiques / International Network for Studies in Technology, Environment, Alternatives, Development
CES	Conference of European Statisticians
CESifo	Munich Society for the Promotion of Economic Research)
CH	Sveits
CPA	Classification of Products by Activity
CSTAT	OECD Committe on Statistics
CVTS	Continuing Vocational Traning Survey
CZ	Tsjekkia
DCR	(Kinesisk modellforskningsmiljø)
DGINS	Directors General of the National Statistical Institutes
DK	Danmark
DREAM	Danish Rational Economic Agents Model
DSBB	Dissemination Standards Bulletin Board
DsT	Danmarks Statistik
EFTA	European Free Trade Association
EHES	European Health Examination Survey
ES	Spania
ESA 95	European System of National Accounts 1995
ESCM	Energy Statistics Compilers Manual
ESO	EFTA Statistical Office
ESS	European Statistical System /Det europeiske statistiske system
ESSC	European Statistical System Committee
ESSnet	European Statistical System Network
ESSPROS	European System of integrated Social Protection Statistics
ESTP	European Statistical Training Programme
ETLA	The Research Institute of the Finnish Economy
EU	European Union
EU-SILC	European Union Statistics on Income and Living Conditions
eWA	eDAMIS Web Application
eWF	eDAMIS Web Forms
eWP	eDAMIS Web Portal
EØS	Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet
FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations
FI	Finland
FIN	Finansdepartementet
FN	Forente Nasjoner
FOB	Folke- og Boligtellingen
FR	Frankrike
GDP	Gross Domestic Product

GGP	Gender and Generation Programme
ICP	International Comparison Programme
IEA	International Energy Agency/Det internasjonale energibyrået
ILO	International Labour Organization/Den internasjonale arbeidslivsorganisasjonen
IMF	International Monetary Fund/Det internasjonale pengefondet
INE	Instituto Nacional de Estadística (det nasjonale statistikkbyrået)
INED	Institut national d'études démographiques
INSEE	National Institute of Statistics and Economic Studies (Institut National de la Statistique et des Études Économiques) i Frankrike
INSTAT	The Institute of Statistics (Albania)
IPI	Industrial Production Index
IRES	International Recommendation for Energy Statistics
ISER	Institute for Social and Economic Research, University of Essex
IZA	Institute of Study of Labour
LOGG	Livsløp, generasjon og kjønn
MDG	Millennium Development Goals
MDPC	Planleggings og utviklingsdepartementet i Malawi
MEETS	Modernisation on European Economic and Trade Statistics
METIS	Joint UNECE/Eurostat/OECD work session on statistical metadata
MoF/EAD	Økonomiavdelingen i Finansministeriet i Malawi
NACE	Statistical classification of economic activities in the European Community (Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté Européenne)
NBHS 2009	National Baseline Household Survey 2009 (Sudan)
NBS	National Bureau of Statistics (Moldova)
NETSPAR	Network for Studies on Pensions, Aging and Retirement
NFR	Norsk Forskningsråd
NIDI	Netherlands Interdisciplinary Demographic Institute
NL	Nederland
NORAD	Norwegian Agency for Development Cooperation
NSC	National Statistics Committee (Kirgisistan)
NSO	National Statistical Office (Malawi og Eritrea)
NUTS	Nomenclature of Terretorial Units for Statistics (Nomenclature des Unités Territoriales)
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
SCB	Statistiska centralbyrån
SDDS	Special Data Dissemination Standard
SE	Sverige
SEEA	System of Integrated Environmental and Economic Account
SEP	Single Entry Point
SNA	System of National Accounts
SPC	Statistical Programme Committee
SSCCSE	The Southern Sudan Center for Census, Statistics and Evaluation
TAG	Technical Advisory Group
UBoS	Uganda Bureau of Statistics
UD	Utenriksdepartementet

UK	Storbritannia
UNECE	United Nations Economic Commission for Europe/FNs økonomiske kommisjon for Europa
UNICEF	United Nations International Children's Emergency Fund
UNSC	United Nations Statistical Commission
WFP	World Food Programme
WHO	World Health Organization

Vedlegg D

Action title	Eurostat's reference	Commission Grant €
Theme 2.06 - Prices, Title - Multi-Purpose Consumer Price Statistics.	61229.2010.001-2010.547	168,611.55
Theme 5.07 Information society –Data collection on ICT usage	50701.2010.003-2010.646	140,617.26
Theme 1.03.02 –Education and lifelong learning. Title - Implementation of the Adult Educational Survey for 2011 – 2012.	10302.2010.001-2010.509	434,989.00
Theme 5.03 - Environmental Statistics Accounts - Title: Environmental Accounts	50904.2010.004-2010.597	63,724.92
Theme 1.02 Title - Labour Market - Action: Production of Job Vacancy Statistics	10201.2010.002-2010.414	85,527.00
Theme: 2.01 - National accounts methodological and technical improvements	20102.2010.001-2010.193	39,932.40
Theme: 2.06 - Prices title: Pilot study on OOH - Stage 4	20601.2009.001-2009.886	103,518.22

Figurregister

1	Reengineering of statistical production. Eurostats visjon.	8
2	Antall rettsaker innlemmet i EØS-avtalen fra 2000 til 2010.	11
3	Kart over samarbeidsland.....	19

Tabellregister

1.	Oversikt over deltagelse i møter i Eurostat fordelt på avdelingene.....	10
2.	Rapporteringsforpliktelser til Eurostat og oppfylning av disse for SSB og andre norske institusjoner	11
3.	Norske datasett totalt sendt fra SSB og andre norske institusjoner til SEP. Fordelt på år og medium	12
4.	ESTP-kurs med norsk deltagelse	13
5.	ESTP-kurs arrangert av SSB med antall deltagere	13
6.	Årsverk, internasjonalt utviklingssamarbeid, 2000 – 2010.....	17